

Sygn. akt: VU 796/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2014 r. w Legnicy

sprawy z wniosku J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 11 kwietnia 2013 roku

znak (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt VU 796/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 kwietnia 2013 r. w sprawie (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił J. S. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie spełnia warunków niezbędnych do przyznania emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach określonych w art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bowiem na dzień 1 stycznia 1999 r. nie wykazał żadnego okresu pracy, o której mowa § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w L. od 26 kwietnia 1978 r. do 31 stycznia 1994 r., ponieważ stanowisko pracy wskazane w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze z dnia 6 stycznia 1996 r. nie zostało określone ściśle według działu, pozycji i punktu rozporządzenia resortowego.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył J. S. domagając się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca wskazał, iż prace w warunkach szczególnych, w wymiarze umożliwiającym mu nabycie prawa do emerytury wykonywał w okresie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L., gdzie pracował przy remontach i budowie maszyn na terenie zakładów górniczych.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. S., urodzony w dniu (...), na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnił 25 lat, 7 miesięcy i 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

/okoliczności bezsporne/

Z dniem 26 kwietnia 1978 r. J. S. został zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w L. (aktualnie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L.) w Dziale (...) na stanowisku kierowcy. W związku z przebytym leczeniem szpitalnym, z dniem 11 czerwca 1979 r. wnioskodawca został skierowany do pracy w Zakładzie (...) na stanowisku robotnika budowlanego.

Z dniem 12 lutego 1980 r. J. S. został zatrudniony na stanowisku elektromontera w brygadzie elektromonterów. W ramach powierzonych mu obowiązków wnioskodawca wykonywał prace elektryczne związane z bieżącą konserwacją, remontami, budową oraz montażem maszyn (stacje elektryczne, rozdzielnie zasilające urządzenia elektroniczne, silniki urządzeń górniczych, flotacyjnych, wentylatory, grzejniki, suwnice) na wydziałach Huty (...) (wydział elektrolizy, pieców) oraz Zakładów (...) i podległych kopalń. Prace remontowe i konserwacyjne wykonywano na oddziałach będących w ruchu.

W trakcie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L., w okresie od 1 września 1983 r. do 30 listopada 1983 r. J. S. przebywał na urlopie bezpłatnym. W czasie zatrudnienia we wskazanym zakładzie pracy przez okres 5 miesięcy i 28 dni wnioskodawca przebywał na zwolnieniu lekarskim.

Dowody: - przesłuchanie wnioskodawcy: 00:54:47-00:01:11:54;

- zeznania świadka E. A.: 00:15:14-00:34:56;

- zeznania świadka Z. M.: 00:36:19-00:43:14;

- zeznania świadka E. P.: 00:43:34-00:54:21;

- akta osobowe: umowa o pracę z dnia 26.04.1978 r., k. 11; wniosek o przyjęcie do pracy, k. 1; pismo z dnia 02.05.1979 r., k. 17; pismo z dnia 11.06.1979 r., k. 19; skierowanie do lekarza, k. 20; oświadczenie z dnia 18.05.1979 r., k. 22; pismo z dnia 10.08.1979 r., k. 23; pismo z dnia 12.02.1980 r., k. 35; pismo z dnia 05.09.1983 r., k. 43; pismo z dnia 06.03.1984 r., k. 46; pismo z dnia 20.01.1994 r., k. 103.

Z dniem 1 lutego 1994 r. J. S. został przekazany do pracy w (...) Sp. z o.o. w L.. Zakres obowiązków wnioskodawcy w spornym okresie był analogiczny jak w okresie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. na stanowisku elektromontera. We wskazanym zakładzie pracy wnioskodawca pozostawał zatrudniony do dnia 14 kwietnia 1995 r.

W czasie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w L. wnioskodawca przebywał na zwolnieniu lekarskim przez okres 3 miesiące i 12 dni.

Dowody: - przesłuchanie wnioskodawcy: 00:54:47-00:01:11:54;

- zeznania świadka E. P.: 00:43:34-00:54:21;

- akta osobowe: pismo z dnia 20.01.1994 r., k. 103;

- akta ZUS, t. I: świadectwo pracy, k. 12.

W dniu 25 marca 2013 r. J. S. złożył wniosek o przyznaniu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

/okoliczności bezsporne/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. S. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Z dyspozycji § 4 ust. 1 cytowanego rozporządzenia wynika, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, ma okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zgodnie z § 22 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń istnieje możliwość udowodnienia zeznaniami świadków okresu składkowego, od którego zależy prawo lub wysokość świadczenia w przypadku braku odmiennych regulacji ustawowych w tym przedmiocie. Dowód ten dopuszcza się pod warunkiem złożenia przez zainteresowanego oświadczenia w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, że nie może on przedłożyć odpowiedniego dokumentu potwierdzającego ten okres.

Na gruncie niniejszej sprawy bezspornym było, iż wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, w dniu 23 kwietnia 2013 r. osiągnął wiek emerytalny, zaś na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał 25 lat, 7 miesięcy i 14 dni stażu ubezpieczeniowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej.

Kwestią sporną pomiędzy stronami niniejszego postępowania było natomiast ustalenie, czy ubezpieczony spełniał pozostałe warunki niezbędne do nabycia prawa do emerytury. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony nie wykazał żadnego okresu pracy, o której mowa § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. J. S. argumentował natomiast, iż decyzja organu rentowego jest niezgodna ze stanem faktycznym, bowiem prace w warunkach szczególnych w wymiarze umożliwiającym mu nabycie prawa do emerytury w obniżonym

wieku emerytalnym wykonywał w okresie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. od 26 kwietnia 1978 r. do 31 stycznia 1994 r.

W pierwszej kolejności należało wskazać, iż za okres zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. wnioskodawca legitymował się świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, z którego wynikało, iż będąc zatrudnionym na stanowisku elektromontera, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektromagnetycznych. Jakkolwiek stanowisko pracy wskazane w przedmiotowym dokumencie nie zostało określone zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem powołanych przepisów branżowych, to zauważyć należy, że tzw. „przepisy branżowe” nie mają charakteru wiążącego, a ocena, czy określona praca może być uznana za pracę w warunkach szczególnych dokonywana jest na podstawie powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z 1983 r. oraz załączonych do niego wykazów. Tym samym, określenie przez pracodawcę stanowiska pracy w sposób niezgodny z przepisami resortowymi, nie stanowi przeszkody do uznania tej pracy za pracę w warunkach szczególnych, jeżeli praca faktycznie przez ubezpieczonego wykonywana, została wymieniona w wykazie powołanego wyżej rozporządzenia.

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadków E. A., Z. M. oraz E. P., którzy pracowali razem z wnioskodawcą w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. oraz akt osobowych wnioskodawcy z okresu zatrudnienia we wskazanym zakładzie pracy Sąd doszedł do przekonania, iż w okresie od dnia 12 lutego 1980 r. do 31 stycznia 1994 r. - z wyłączeniem okresu urlopu bezpłatnego w wymiarze 3 miesięcy oraz okresu pobierania zasiłków chorobowych w wymiarze 5 miesięcy i 28 dni - J. S. wykonywał prace wskazane w dziale XIV poz. 25 Wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie).

Z zeznań świadków E. A., Z. M. oraz E. P. wynikało bowiem, że w spornym okresie, będąc zatrudnionym w brygadzie elektromonterów wnioskodawca wykonywał prace elektryczne związane z bieżącą konserwacją, remontami, budową oraz montażem maszyn (stacje elektryczne, rozdzielnie zasilające urządzenia elektroniczne, silniki urządzeń górniczych, flotacyjnych, wentylatory, grzejniki, suwnice) na wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie (wydział pieców, elektrolizy). Przesłuchany w sprawie E. P. zeznał ponadto, iż prace remontowe i konserwacyjne przeprowadzano na oddziałach będących w ruchu.

W ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, iż prace wskazane pod pozycją 25 w dziale XIV Wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. J. S. wykonywał również w okresie od 1 lutego 1994 r. do 14 kwietnia 1995 r. - z wyłączeniem okresu pobierania zasiłku chorobowego w wymiarze 3 miesięcy i 12 dni. Jak wynikało bowiem z zeznań E. P. jakkolwiek z dniem 1 lutego 1994 r. J. S. został przekazany do pracy w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L., to jednak zakres obowiązków wnioskodawcy w spornym okresie był analogiczny jak w okresie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. na stanowisku elektromontera.

Mając na względzie powyższe należało skazać, iż na dzień 1 stycznia 1999 r. J. S. wykazał 14 lat, miesiąc i 23 dni pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W ocenie Sądu zaliczeniu do stażu w warunkach szczególnych nie podlegał okres zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. od dnia 26 kwietnia 1978 r. do 11 lutego 1980 r.

Sąd miał na uwadze, iż wnioskodawca legitymował się świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z którego wynikało, iż J. S. był zatrudniony na stanowisku elektromontera przez cały okres zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L.. Istotne jest jednak, iż treść świadectwa pracy nie jest wiążąca w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, albowiem nie jest to dokument urzędowy i nie tworzy żadnych praw podmiotowych. Zawiera natomiast oświadczenie wiedzy i podane w nim informacje mogą być zwalczane

wszelkimi dowodami (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 1996 r., sygn. akt I PRN 40/96), a w szczególności za pomocą zeznań świadków (§ 22 rozporządzenia z dnia 11 października 2011 r.).

Jakkolwiek przesłuchany w sprawie E. A. zeznał, iż J. S. pracował w charakterze elektromontera od 1978 r., to jednak w aktach osobowych wnioskodawcy znajduje się protokół z dnia 26 kwietnia 1978 r., z którego wynika, że ubezpieczony ubiegał się o zatrudnienie na stanowisku kierowcy. Co istotne, z treści umowy o pracę zawartej w tym samym dniu wynika, że wnioskodawca został zatrudniony w charakterze kierowcy w Dziale (...), nie zaś z Zakładzie (...). Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż w podaniu z dnia 15 maja 1979 r. ubezpieczony ubiegał się o zatrudnienie na stanowisku elektromontera wskazując, iż z uwagi na przeciwwskazania zdrowotne nie może pracować dłużej jako kierowca. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w zeznaniach J. S., który podał, że w czasie kiedy miał angaż na stanowisku kierowcy był leczony psychiatrycznie, zaś po przebytym leczeniu szpitalnym został przeniesiony do zakładu produkcji betonów. Jakkolwiek wnioskodawca zeznał, że w kilka miesięcy później, gdy uzyskał zezwolenie od lekarza medycyny pracy, powrócił do pracy na stanowisku elektromontera, to jednak z treści dokumentów załączonych do akt osobowych wnioskodawcy w postaci oświadczenia z dnia 18 maja 1979 r. o przeszkoleniu na stanowisko robotnika, angażu oraz karty wypadku przy pracy wynika jednak, iż prace na stanowisku elektromontera wnioskodawca podjął dopiero z dniem 12 lutego 1980 r. W aktach osobowych brak natomiast jakichkolwiek dokumentów, które świadczyłyby o tym, że w okresie od 26 kwietnia 1978 r. do 11 lutego 1980 r. wnioskodawca wykonywał prace elektromontera.

Istotne jest przy tym, że ubezpieczony nie przedłożył jakichkolwiek dowodów świadczących o tym, że w okresie od 26 kwietnia 1978 r. do 11 lutego 1980 r. w (...) Sp. z o.o. z siedzibą L., będąc zatrudnionym na stanowisku kierowcy oraz robotnika wykonywał prace w warunkach szczególnych.

W świetle powyższego należało stwierdzić, iż ubezpieczony nie spełniał wszystkich warunków niezbędnych do nabycia prawa do emerytury, bowiem nie wykazał, że na dzień 1 stycznia 1999 r. osiągnął staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze określonym w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 11 kwietnia 2013 r. znak (...).